

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Πολυνομοσχέδιο για τη Δικαιοσύνη

1.- Με το πολυνομοσχέδιο για τη Δικαιοσύνη με τίτλο «Για τη δίκαιη δίκη και την εύλογη διάρκεια αυτής», η κυβέρνηση επιδιώκει να λύσει **σε βάρος των λαϊκών δικαιωμάτων και υπέρ των συμφερόντων του μεγάλου κεφαλαίου** το υπαρκτό πρόβλημα των καθυστερήσεων των δικαστηρίων στον προσδιορισμό και την εκδίκαση των υποθέσεων.

2.- Πρόκειται, στην πλειοψηφία τους, για **ταξικές και αντιδραστικές σαρωτικές αλλαγές** που αφορούν και τους τρεις κλάδους της δικαιοσύνης (πολιτική δίκη → διαφορές μεταξύ ιδιωτών, ποινική → επιβολή ποινών για την τέλεση αδικημάτων, διοικητική → διαφορές με το Δημόσιο), μέσα από τις οποίες επιδιώκεται:

1) Η ικανοποίηση της ανάγκης του μεγάλου κεφαλαίου για πιο γρήγορη, ευέλικτη και αποτελεσματική επίλυση των διαφορών του (νομικό fast track για τις υποθέσεις του μεγάλου κεφαλαίου, θεσμοί διαμεσολάβησης).

2) Η ισχυρότερη αποτροπή της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων να προσφύγουν σε αυτήν και να υπερασπιστούν τα όποια δικαιώματα έχουν απομείνει, με την κατακόρυφη, απαγορευτική για τα λαϊκά στρώματα αύξηση του κόστους και τη συρρίκνωση των δικονομικών δικαιωμάτων.

3) Η εξοικονόμηση κρατικών δαπανών (με την υποστελέχωση των δικαστηρίων) και η δημιουργία νέων πόρων (με την αύξηση των παραβόλων και δικαστικών εξόδων) που θα διοχετευθούν στο μεγάλο κεφάλαιο και το κράτος του.

3.- Με τις νέες ρυθμίσεις, η ταξική και κάθε άλλο παρά ανεξάρτητη Δικαιοσύνη, που καλείται να ερμηνεύσει και εφαρμόσει ένα ολοένα και περισσότερο αντεργατικό-αντιλαϊκό δίκαιο, ακόμη κι αν γίνει πιο γρήγορη, **θα γίνει ακόμη πιο ακριβή, εχθρική και αντιδραστική για τα λαϊκά στρώματα και το λαϊκό κίνημα, ακόμη πιο φιλική για το μεγάλο κεφάλαιο, πιο φτηνή για το κράτος**, με σοβαρή επιδείνωση των όρων εργασίας όλων των εργαζομένων σε αυτή (π.χ. αύξηση ωραρίου δικαστηρίων).

4.- **Ειδικά για τους δικαστές**, διαμορφώνεται το έδαφος για εντατικοποίηση της δουλειάς κυρίως των δικαστών των κατώτερων δικαστηρίων, θεσμοθετούνται αυταρχικού χαρακτήρα πειθαρχικές και υπηρεσιακές επιπτώσεις, διαμορφώνονται οι όροι για την ακόμη μεγαλύτερη δυνατότητα άμεσης χειραγώγησής τους από την κυβέρνηση και τα μεγάλα συμφέροντα.

5.- Οι προτεινόμενες αλλαγές έρχονται να συμπληρώσουν και να βαθύνουν σαρωτικές αλλαγές που ψηφίστηκαν στη διάρκεια του προηγούμενου χρόνου, ενώ έχει εξαγγελθεί νέο πακέτο αλλαγών για το επόμενο διάστημα. Αποδεικνύεται ότι οι κυρίαρχες οικονομικά και πολιτικά δυνάμεις δε διστάζουν να κουρελιάζουν ακόμη και τις δικές τους συνταγματικές διακηρύξεις, προκειμένου να θωρακίσουν την εξουσία τους.

6.- Οι αλλαγές στη Δικαιοσύνη είναι **μέρος των γενικότερων αντιλαϊκών αλλαγών που συντελούνται στο αστικό κράτος** (αλλαγές στο νομικό και πολιτικό εποικοδόμημα) ώστε να αντιστοιχηθεί με τις αλλαγές που γίνονται στην οικονομία, να θωρακιστούν ακόμη καλύτερα τα συμφέροντα των μονοπωλίων και του μεγάλου κεφαλαίου, να ανταποκριθεί η Δικαιοσύνη στις σημερινές ανάγκες του κεφαλαίου για αντιμετώπιση της κρίσης του και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς του σε βάρος των εργατικών και λαϊκών δικαιωμάτων. Επομένως, αποτελούν **μέρος της συνολικής επίθεσης της άρχουσας τάξης στην εργατική τάξη και το κίνημά της** και ως τέτοιες αντιμετωπίζονται από την εργατική τάξη και το κόμμα της.

7.- Όπως ακριβώς συμβαίνει και με τα αντιλαϊκά οικονομικά μέτρα που παίρνονται στο όνομα αντιμετώπισης της κρίσης, έτσι και στη Δικαιοσύνη, η κατεύθυνση των αλλαγών έχει συναποφασιστεί εδώ και δεκαετίες από τις ελληνικές κυβερνήσεις και την ΕΕ. Ο πυρήνας των αλλαγών περιλαμβάνεται στο κυβερνητικό πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ, επιταχύνονται τώρα εξ αιτίας ή και με αφορμή την καπιταλιστική κρίση.

8.- Οι βασικότερες αντιδραστικές αλλαγές

Κατ' αρχάς, χρειάζεται να επισημάνουμε το κύριο χαρακτηριστικό, που συγχρόνως αποτελεί και την ύψιστη υποκρισία, του αστικού νομικού εποικοδομήματος, όπου ο «πολίτης», «διάδικος», «κατηγορούμενος», «προσφεύγων» κλπ. έχουν μίαν αταξική, δήθεν ισότιμη αντιμετώπιση από το νόμο και τη Δικαιοσύνη. Όμως, η απονομή της δικαιοσύνης γίνεται με την εφαρμογή κανόνων που κατοχυρώνουν την οικονομική ανισότητα, την ατομική ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής, την ταξική εκμετάλλευση. Όπως είναι γνωστό, δεν υπάρχει μεγαλύτερη αδικία από την ίση αντιμετώπιση των άνισων. Ακόμη κι αν η αστική Δικαιοσύνη λειτουργούσε άψογα, δεν μπορεί να υπάρξει «δίκαιη δίκη», «κράτος δικαίου», φιλολαϊκή Δικαιοσύνη και ισονομία στον καπιταλισμό.

α.- Κατακόρυφη αύξηση του κόστους. Η αύξηση του κόστους δε συνεπάγεται μόνο την αποτροπή των λαϊκών στρωμάτων να προσφύγουν στα δικαστήρια, συγχρόνως ευνοεί το μεγάλο κεφάλαιο, που θα μπορεί να τσακίσει και δικαστικά το φτωχό «διάδικο», αφού τα δικαστικά έξοδα είναι μηδαμικά γι' αυτό. Συγκεκριμένα : Συνεχίζεται και επεκτείνεται η τακτική της επιβολής νέων ή αύξησης υπαρχόντων παραβόλων-χαρατσιών για την άσκηση μιας σειράς δικονομικών μέσων που η άσκησή τους υποτίθεται ότι προστατεύεται ακόμη και από το Σύνταγμα (π.χ. για άσκηση έφεσης στα πολιτικά δικαστήρια, για κατάθεση έγκλησης στα ποινικά, για να δικάσει κανείς από την κανονική σύνθεση διοικητικού δικαστηρίου). Προκλητική είναι και η ρύθμιση που επιβάλλει το λεγόμενο «τόκο επιδικίας» σε όποιον τολμήσει να αμφισβητήσει δικαστικά το χρέος του, ρύθμιση – δώρο για τις τράπεζες και άλλους μεγαλοδανειστές, που με τον τρόπο αυτό θα εξαναγκάζουν τους χρεωμένους φτωχούς οφειλέτες τους σε άμεση καταβολή του χρέους. Τα προτεινόμενα μέτρα προστίθενται σε προηγούμενες ανάλογες ρυθμίσεις, όπως : επιβολή δικαστικού ενσήμου στις αναγνωριστικές αγωγές (επίσης ρύθμιση-δώρο για τις ασφαλιστικές εταιρείες και την εργοδοσία), αύξηση κατά 1000% (από 10 στα 100 ευρώ) του παραβόλου μήνυσης και 500% (από 10 στα 50 ευρώ) του τέλους παράστασης πολιτικής αγωγής, καταβολή του 50% του φόρου που επιδίκασε το μονομελές διοικητικό πρωτοδικείο (δηλαδή για μικρού και μεσαίου μεγέθους φορολογικές υποθέσεις που ταλανίζουν τα λαϊκά στρώματα) για να γίνει δεκτή η έφεση. Στα διοικητικά δικαστήρια, το παράβολο αυξήθηκε από 4,4 στα 100 ευρώ, μέσα σε τέσσερα χρόνια. Με άλλο νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης που συζητείται αυτή την περίοδο στη Βουλή, προωθείται ο τετραπλασιασμός του μεγαρόσημου.

β.- Υποβάθμιση των όρων εξέτασης των υποθέσεων που αφορούν κυρίως τα λαϊκά στρώματα που ενδεχομένως θα οδηγήσουν σε ακόμη μεγαλύτερες καθυστερήσεις με :

1) τη μεταφορά τεράστιας δικαστικής ύλης σε κατώτερα δικαστήρια (κυρίως ειρηνοδικεία – πταισματοδικεία ή μονομελή πρωτοδικεία), χωρίς ανάλογη αύξηση δικαστών, προσωπικού και βελτίωση υποδομής, 2) την υποχρεωτική παραπομπή υποθέσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας σε μικρότερους σχηματισμούς (συμβούλια) αντί για το ακροατήριο, που θα εκδικάζονται χωρίς τις τυπικές εγγυήσεις ενός δικαστηρίου, 3) την επιβολή ανέφικτων προθεσμιών για τη συζήτηση υποθέσεων και έκδοση αποφάσεων που – εκτός της εντατικοποίησης για τους δικαστές – θα οδηγήσουν στην έκδοση αναιτιολόγητων αποφάσεων-καρμπόν, 4) την εισαγωγή του θεσμού της δικαστικής διαμεσολάβησης στην πολιτική δίκη, σε συνέχεια αντίστοιχων πρόσφατων παρεμβάσεων (ιδιωτική διαμεσολάβηση σε ιδιωτικές διαφορές, ποινική συνδιαλλαγή).

Οι θεσμοί της διαμεσολάβησης και συνδιαλλαγής, προβάλλονται και με έντονο ιδεολογικό περιεχόμενο («ειρηνική επίλυση των διαφορών»), για την καλλιέργεια της λογικής της ταξικής συναίνεσης και ειρήνης π.χ. του εργάτη με τον εργοδότη, την τράπεζα και το μεγαλοεργολάβο. Έτσι, οι άνθρωποι της αστικής τάξης θα μπορούν να «καθαρίζουν» εύκολα και φθηνά, αφού θα ξεμπερδεύουν με μικροποσά, με τα οποία ο

«αντίδικος» απλήρωτος ή απολυμένος εργαζόμενος θα συμβιβάζεται, για να γλιτώσει χρόνο και έξοδα (στο πρωτοδικείο της Αθήνας, οι εργατικές διαφορές προσδιορίζονται μετά από 3 χρόνια).

γ.- Συρρίκνωση των όρων παροχής της όποιας τυπικής δικαστικής προστασίας, που θα την πληρώσουν τα φτωχά λαϊκά στρώματα, αφού οι μεγαλοεπιχειρηματίες διάδικοι ή κατηγορούμενοι, εκτός από χρήμα, έχουν πολλαπλές διασυνδέσεις με την εξουσία και πλειάδα καλοπληρωμένων νομικών συμβούλων και δικηγορικών εταιρειών που προωθούν τις υποθέσεις τους και τους ξελασπώνουν. Στην κατεύθυνση αυτή, θεσπίζονται :

1) Μονομελή εφετεία κακουρημάτων για ορισμένα (προς το παρόν) κακουργήματα που δεν τιμωρούνται με ισόβια κάθειρξη. Πρόκειται για διάταξη απαράδεκτη και επικίνδυνη, σε συνέχεια προηγούμενης αντίστοιχης ρύθμισης για την πολιτική δίκη, μέσα στη γενικότερη τάση μεταφοράς σοβαρών υποθέσεων σε μονομελή δικαστήρια, όπου ένας δικαστής θα κρίνει σε πρώτο, ακόμη και σε δεύτερο βαθμό μια υπόθεση, στο όνομα της εξοικονόμησης θέσεων δικαστών. Καταργούνται τα όποια εχέγγυα κατά της ακραίας δικαστικής αυθαιρεσίας παρέχει ένα τριμελές δικαστήριο, διαμορφώνονται όροι για μεγαλύτερη άσκηση πίεσης και εξαγοράς του ενός και μοναδικού δικαστή.

2) Συρρίκνωση των δικαιωμάτων του κατηγορούμενου στις ποινικές δίκες, ακόμη μεγαλύτερος περιορισμός της διερεύνησης της υπόθεσης πριν την άσκηση ποινικής δίωξης, δηλαδή θα οδηγούνται με συνοπτικές διαδικασίες άνθρωποι στο σκαμνί, άρα και λαϊκοί αγωνιστές μέσα στις συνθήκες έντασης της κρατικής καταστολής. Ειδικότερες χαρακτηριστικές αντιδραστικές ρυθμίσεις είναι : κατάργηση προκαταρκτικής εξέτασης στα πλημμελήματα, μη επανάληψη από τον ανακριτή ανακριτικών πράξεων της προανάκρισης (αντί να καταργήσει η κυβέρνηση τη λεγόμενη αστυνομική προανάκριση που χρησιμοποιείται κατά κόρον σε βάρος αγωνιστών του εργατικού και λαϊκού κινήματος), κατάργηση της παρουσίας του κατηγορουμένου στα δικαστικά συμβούλια, περιορισμοί στο δικαίωμα άσκησης έφεσης, συστηματική εφαρμογή του αυτοφώρου στα πταίσματα, δυνατότητα διεξαγωγής δίκης για κακούργημα χωρίς συνήγορο.

3) Επικράτηση του θεσμού της λεγόμενης «πρότυπης» πιλοτικής δίκης στις διοικητικές διαφορές που είχε εισαχθεί με τον προηγούμενο νόμο 3900/2010 και επέκτασή του και στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Στην ουσία, όλες οι υποθέσεις με γενικότερο πολιτικό ενδιαφέρον (π.χ. προσφυγή κατά του χαρατσιού της ΔΕΗ, των μέτρων φοροεπιδρομής κλπ.) θα συγκεντρώνονται στο περισσότερο ελεγχόμενο από την κυβέρνηση Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣΤΕ), θα καταργηθεί ο τυπικά προβλεπόμενος διάχυτος έλεγχος της συνταγματικότητας του νόμου από οποιοδήποτε δικαστή, θα παγιωθεί η αντιλαϊκή νομολογία.

4) Απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών της αναγκαστικής εκτέλεσης, για την ακόμη μεγαλύτερη διευκόλυνση σε τράπεζες και μεγαλοεπιχειρηματίες να πραγματοποιούν κατασχέσεις και πλειστηριασμούς σε βάρος των φτωχών οφειλετών τους.

δ.- Ειδικές ευνοϊκές ρυθμίσεις για τη γρήγορη διεκπεραίωση των υποθέσεων του μεγάλου κεφαλαίου και ποινική υποβάθμιση των οικονομικών εγκλημάτων που διαπλέκονται με αυτό, με τη :

1) θέσπιση ειδικών διαδικασιών εξπρές στο Συμβούλιο της Επικρατείας για τις λεγόμενες «στρατηγικές επενδύσεις». Στο αρχικό σχέδιο νόμου προβλεπόταν μάλιστα ειδικός δικαστικός σχηματισμός-πριβέ γι' αυτές τις περιπτώσεις που τελικά αποσύρθηκε, χωρίς να αλλάξει η ουσία του και 2) υποβάθμιση από κακουργήματα σε πλημμελήματα – άρα και παραγραφή ορισμένων από αυτά – σοβαρών οικονομικών εγκλημάτων, μεταξύ των οποίων η δωροδοκία βουλευτή, δικαστή, η νόθευση δημόσιου εγγράφου, «ώστε να βρίσκονται σε αντιστοιχία με τα σημερινά οικονομικά δεδομένα των συναλλαγών», όπως αναφέρει η αιτιολογική έκθεση του νομοσχεδίου μιας κυβέρνησης που προβάλλει αποπροσανατολιστικά το προφίλ του πολέμιου δήθεν της διαφθοράς και διαπλοκής.

ε.- Άμεσα αντεργατικές παρεμβάσεις

1) Ταχύτερες διαδικασίες ίδρυσης σωματείων (προφανώς όχι γιατί η κυβέρνηση ενδιαφέρεται για τη γρήγορη συνδικαλιστική οργάνωση της εργατικής τάξης, αλλά για τη διευκόλυνση της ίδρυσης

εργοδοτικών-επιχειρησιακών σωματείων), σε συνδυασμό με μεγαλύτερο κατασταλακτικό έλεγχο, μέσω της προτεινόμενης αυτεπάγγελτης παρέμβασης του εισαγγελέα στη διαδικασία ίδρυσης, δηλαδή προετοιμασία του εδάφους για τον πολλαπλασιασμό των απορρίψεων των καταστατικών εκείνων των σωματείων που οι σκοποί τους δεν ευθυγραμμίζονται με την κυρίαρχη πολιτική (π.χ. απόρριψη καταστατικού Συλλόγου Γονέων Πόρτο Ράφτη, Σπουδαστών Λαμίας, Αγροτών Ναυπλίου).

2) Ποινική υποβάθμιση (μετατροπή από πλημμελήματα σε πταίσματα) αδικημάτων των εργοδοτών που σχετίζονται με την παραβίαση της εργατικής νομοθεσίας, όπως παραβίαση ωραρίου εργασίας και μέτρων υγιεινής- ασφάλειας.

στ.- Ρυθμίσεις-μέγγενη για τους δικαστές που, σε συνδυασμό με τη συσσώρευση υποθέσεων στους δικαστές των κατώτερων δικαστηρίων, τη θέσπιση στενών προθεσμιών και την αύξηση των μονοπρόσωπων δικαστηρίων, θα διαμορφώσουν το έδαφος για μεγαλύτερη άμεση χειραγώγηση από το κράτος και τα μεγάλα συμφέροντα, θα διευκολύνουν τις προσπάθειες εκφοβισμού των κοινωνικά ευαίσθητων δικαστών. Είναι χαρακτηριστικές οι εξής ρυθμίσεις : μειώσεις μισθών, στέρση αδειών, δυσμενείς μεταθέσεις και μη προαγωγή των δικαστών που δεν θα διεκπεραιώνουν μέσα στις ανέφικτες προθεσμίες-εξπρές τις υποθέσεις· δυσμενείς αλλαγές στις άδειες τοκετού, ανατροφής παιδιού, αναρρωτικές και εκπαιδευτικές άδειες.

9.- Το ΚΚΕ καλεί τους εργαζόμενους στο χώρο της Δικαιοσύνης, τα εργατικά συνδικάτα και το λαϊκό κίνημα να καταδικάσουν και να ζητήσουν να αποσυρθεί το πολυνομοσχέδιο της κυβέρνησης και της τρόικας. Να απαιτήσουν να πάρει πίσω η κυβέρνηση όλους τους αντεργατικούς και αντιλαϊκούς νόμους, τα χαράτσια και τη φοροεπιδρομή που οδηγούν εργαζόμενους και φτωχούς επαγγελματίες στα δικαστήρια. Να καταργηθούν οι εκατοντάδες δίκες εργατικών στελεχών και λαϊκών αγωνιστών που σύρονται στα δικαστήρια για τη δράση τους. Να γίνουν προσλήψεις δικαστών και δικαστικού προσωπικού, να βελτιωθεί η υποδομή των δικαστηρίων. Να καταργηθούν τα παράβολα και το δικαστικό ένσημο στις εργατικές διαφορές και να μειωθούν συνολικά τα δικαστικά έξοδα.

10.- Οι αιτίες για τις σημαντικές καθυστερήσεις και δυσλειτουργίες της Δικαιοσύνης βρίσκονται στο ίδιο το αστικό σύστημα, την ταξικότητα του δικαίου της αστικής τάξης (αστικού δικαίου) και της απονομής του. Είναι στη φύση του καπιταλιστικού συστήματος και του αστικού κράτους που το εκφράζει πολιτικά να γεννά διαφορές και αντιθέσεις, στη βάση των οποίων βρίσκεται η αντίθεση μεταξύ κεφαλαίου και εργασίας. Η εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα δεν μπορούν να βρουν το δίκιο τους από τους μηχανισμούς ενός συστήματος που έχει αναγορεύσει σε νόμο το δίκιο του κεφαλαιοκράτη.

Οι εξελίξεις στη Δικαιοσύνη και οι προτεινόμενες αλλαγές αποδεικνύουν – στο μέτρο που τους αναλογούν – **ότι το αστικό κράτος και οι θεσμοί του δεν μπορούν να προσφέρουν τίποτε θετικό για την πλειοψηφία του λαού, έχουν εξαντλήσει τα όρια τους**. Η όξυνση των προβλημάτων και στο χώρο της Δικαιοσύνης μπορούν να συμβάλουν στη ριζοσπαστικοποίηση της λαϊκής συνείδησης, για τη **διεκδίκηση μιας Λαϊκής Οικονομίας χωρίς μονοπώλια, μιας Εργατικής-Λαϊκής Εξουσίας, τμήμα της οποίας θα αποτελεί και η Λαϊκή Δικαιοσύνη**.